



Protokoll från möte med uppfödare av Vit Herdehund

23 april 2025 Digital via Teams

Minnesanteckningar: Lova Arnesjö

Protokoll skrivet av: Madelene Törnlund och Maria Wägner

Närvarande: Madelene Törnlund, Maria Wägner, Lova Arnesjö, Sara Mååg, Annicka Barvestad, Charlotte Barvestad, Elisabeth Söderström, Josefin Berggren, Brittlouise Hermansson, Camilla Leidl.

§ 1. Inledning

Mötet öppnades av Madelene Törnlund.

Det påpekades av en uppfödare att det i dagordningen stod "uppfödare", ej specifikt "Vit Herdehundsuppfödare". Madelene förtydligade att endast uppfödare av Vit Herdehund var inbjudna via mejl, så mötet är specifikt för denna ras. Detta ansågs vara underförstått.

§ 2. Revidering av championatregler

VHK har genomfört en enkät inför revidering av championatregler och särbestämmelser för utställning.

Följande alternativ fanns att välja på:

◆ Alternativ 1: Ingen merit krävs för vare sig cert eller championat. Titel SE UCH.

◆ Alternativ 2: Ingen merit krävs för cert, men merit krävs för championat, där även godkänt MT ska gälla, som under åren 2017–2021. Titel SE UCH.

◆ Alternativ 3: **Ett championat** där ingen merit krävs för vare sig cert eller championat, titel SE(u)CH. **Ett championat** där ingen merit krävs för cert, men merit krävs för championat. Där även godkänt MT ska gälla som merit, som under åren 2017–2021. Titel SE UCH. Det vill säga två olika championat.

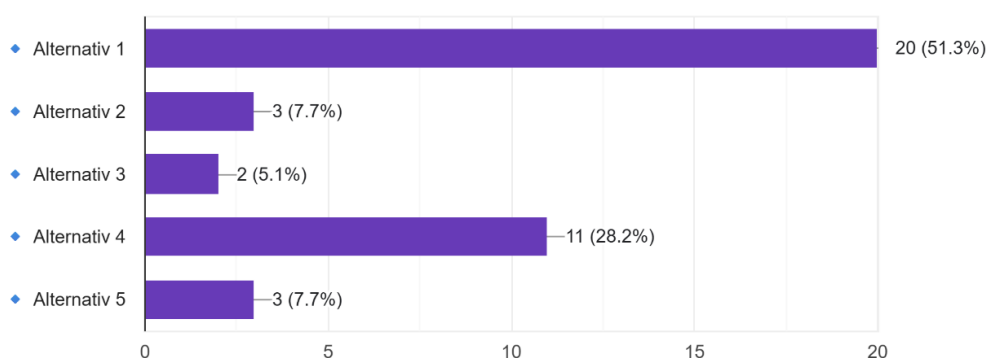
◆ Alternativ 4: Behåll nuvarande regler, där merit krävs för både cert och championat. Titel SE UCH.

◆ Alternativ 5: **Ett championat** där ingen merit krävs för vare sig cert eller championat, titel SE(u)CH. **Ett championat** med nuvarande reglerna, där merit krävs för både cert och championat. Titel SE UCH. Det vill säga två olika championat.

Resultatet blev följande:

Vilket alternativ föredrar du? Endast ett svar.

39 responses



Alternativ 1 fick 51,3 % av rösterna och antogs därmed. Innebär: Inget krav på arbetsmerit för cert eller championat. Titeln blir fortsatt SE UCH.

Sverige är idag det enda land som kräver arbetsmerit för vit herdehund. Internationellt finns inga sådana krav.

Att ta bort arbetsmeriten påverkar inte möjligheterna att tävla i bruksgrenarna. Frågan ställdes om rasen fortfarande kan anses vara en bruksras, vilket besvarades med att det kan den.

En uppfödare lyfte fram att motionen från föregående årsmöte, gällande avskaffande av krav på arbetsmerit fortfarande är aktuell. Madelene informerade om att det inte går att göra sådana ändringar under pågående regelperiod enligt uppgift från SKK.

Ett möte med SKK:s Utskott för avel och hälsa kommer att ske den 8 maj, där rasklubbarna ges möjlighet att framföra sina åsikter gällande merit för cert och championat. Det förtydligades att mötet gäller samtliga bruksraser – inte endast vit herdehund.

§ 3. Definition av uppfödare

AG Avel och Hälsa har tagit fram sin definition av vad en uppfödare räknas som:

1. Har kennelnamn, eller
2. Har genomgått uppfödarutbildning med ambition att föda upp vit herdehund, eller
3. Har fött upp minst en kull de senaste tre åren

Det räcker att uppfylla **ett** av ovanstående kriterier.

§ 4. Arbetsgrupp för uppfödare, AG Uppfödare

En önskan inkom från en uppfödare under årsmötet att starta upp en arbetsgrupp för uppfödare. Styrelsen har utifrån det, tagit beslut att starta AG Uppfödare, med kravet att gruppen träffas minst fyra gånger per år och skickar minnesanteckningar till styrelsen. Samma förutsättningar som övriga arbetsgrupper har. Josefin Berggren har accepterat att vara sammankallande.

Gruppens syfte är erfarenhetsutbyte samt mentorskap mellan nya och erfarna uppfödare. En uppfödare föreslog att två grupper skapas. En grupp för mer erfarna och en grupp för alla.

Styrelsen vill inte särskilja vem som är kvalificerad för att vara i den ena eller andra gruppen och betonar vikten av öppenhet och att alla uppfödare är lika välkomna överallt.

Förslag om informell plattform som "månadsfika" för uppfödare togs emot positivt. Styrelsen kommer inte delta men ser det som en god idé att AG Uppfödare driver detta. Styrelsen kommer heller inte att medverka i AG Uppfödare utan gruppen är enbart till för just uppfödare.

§ 5. Genetiskt variationsprojekt

Vid förra uppfödarmötet där Sofia Malm från SKK deltog, presenterades kort projektbeskrivningen av VHK:s Genetiska variationsprojekt.

Diskussion kring projektbeskrivningen gavs nu möjlighet.

Enligt Embark ligger genetisk inavelsgrad, COI, på 27–28 %. Frågor ställdes kring andra laboratoriers siffror och historiska data. Det konstaterades att sådan information inte finns tillgänglig.

En uppfödare frågade vad den genetiska inavelsgraden visade för 20-25 år sedan, vilket VHK inte har någon uppgift om. Då klubbens ideella krafter inte maktar med att samla in den informationen, ställdes frågan om frivilligt stöd och hjälp från uppfödarna. Intresset var dock svalt, men önskan kvarstår om någon känner sig manad.

Ytterligare en fråga inkom om hur vet vi att den genetiska inavelsgraden minskar och inte ökar, då vi började med en liten avelsbas, som är större idag. Lova informerade att den genetiska variationen inte ökar i en stängd population. I en stängd population som vit herdehund är det svårt att hitta två helt obesläktade individer även utanför Sverige.

Schäferns smala avelsbas diskuterades. Vit herdehund har sitt ursprung från den tyska schäfern. Schäfern som ras skapade utifrån ett fåtal individer, vilket inte ger vit herdehund bra grundförutsättningar för genetisk variation.

Kritik riktades mot att tidigare RAS (2022–2026) inte var förankrat hos uppfödarna. Nuvarande styrelse lovar att involvera uppfödarna i nästa version.

Diskussion togs kring hälsoenkäten och problematiken kring självskattning kontra veterinärbedömningar i frågan om allergier. AG Avel och Hälsa kommer att utvärdera hälsoenkäten och eventuellt komplettera vid behov. Hälsoenkäten har skickats ut till medlemmar och publicerats i sociala medier där även icke medlemmar har kunnat svara.

Deltagarna delades sedan upp i två mötesrum för att diskutera:

- Åsikter om projektbeskrivningen.
- Vad uppfödarna vill lyfta fram till AG Avel och Hälsa och styrelsen och varför?

Redovisning från grupperna:

Frågan ställdes om VHK överhuvudtaget ska ha ett genetiskt variationsprojekt?

Svar: Då detta står i verksamhetsplanen som antogs på årsmötet är det en del av styrelsens och AG Avel och Hälsas uppgift att driva.

Några upplevde att de inte har varit med i någon diskussion kring planerna för det Genetiska variationsprojektet.

Svar: Dagens möte är ett första steg i den diskussionen. I dagsläget har inget bestämts kring planerna för det Genetiska variationsprojektet, utan AG Avel och Hälsa har enbart tagit fram en projektbeskrivning

Reflektioner från uppfödarna:

- Oavsett % med inavel eller ej. Det viktigaste är, vad blir frukten från äpplet, hur blir våra hundar? Har det blivit mer ögon-, öron- och allergi? Viktigast att förebygga att det inte blir det.
- Synpunkter framkom om vikten av att se till hundarnas faktiska hälsa, snarare än bara genetiska data.
- Vit herdehund är en otroligt frisk ras, enligt egna upplevelser från flera uppfödare med samma åsikt. Det finns dock olika uppfattningar om förekomsten av hälsoproblem i rasen.
- Ej sjuka hundar, ej små kullar.
- Finns dock dessa problem - Uppfödare som förnekar eller överdriver.
- Inom hästavel har man öppnat vissa rasböcker och gemensamt beslutat om att avla in specifika raser.
- Intressant att ta fram information från andra arter om hur man gör inkorsningar. Samma förslag från flera.
- Det diskuterades möjligheten att ta in genetiskt material från andra raser i framtiden, vilket dock måste förankras med hemlandet Schweiz.

- Tester om inavelsgrad och hälsotester kan vara en del av projektet.
- DNA-test enbart från ett ställe? RSF Global nämndes som möjlig aktör för genetiska tester. De har en del DNA tester och annat, samlar inom samma labb.
- Styrelsen har inte diskuterat med uppfödarna hur de tänker i sin avel.

Förslag: AG Uppfödare kan diskutera gemensam strategi för labbval och tester.

Styrelsen och AG Avel och Hälsa kan sedan arbeta vidare utifrån dessa förutsättningar. Styrelsen välkomnar uppfödarnas input. De får gärna bidra med information som kan föra projektet framåt, men betonar att ideellt arbete måste ske med rimliga krav.

Projektbeskrivningen ska publiceras i sociala medier och på hemsidan för både medlemmar och icke medlemmar.

§ 6. Övriga frågor

Fråga ställdes om antalet aktiva uppfödare.

Enligt SKK finns ca 16–17 uppfödare, dock har inte alla haft kull.

Mötet avslutades

Mötet avslutades av ordföranden. Tack framfördes till alla deltagare för engagemang och värdefulla diskussioner.